

PRILOG ZA BIBLIOGRAFIJU RADOVA O MARKU POLU

U ovom članku donosi se kratka bibliografija radova o čuvenom srednjovjekovnom putniku Marku Polu. Njegovo putovanje predmet je od trajnog interesa, kako za povjesničare, tako i za laike. Opis toga putovanja jedno je od najvažnijih vrela za povijest Azije u 13. stoljeću. Zbog kontroverzi u suvremenoj historiografiji vezanih uz Polovo putovanje u Kinu naglašena je važnija literatura o tom problemu.

U ovom kratkom bibliografskom radu priložen je izbor znanstvenih, stručnih, književnih i publicističkih radova (knjiga, članaka, romana, eseja itd.) te zbornika na europskim jezicima vezanih uz život i putovanje Marka Pola.

Njegov putopis, zvučnog imena *Milion*, predstavlja jedan od najvažnijih izvora za povijest Azije u 13. stoljeću. No, u našoj je historiografiji više obrađivano Polovo nacionalno podrijetlo, jer se drži da je rodom s Korčule, a manje stvarna vrijednost njegova putopisa. Štoviše, većina je autora *Milion* samo prepričavala. Za suvremenu svjetsku historiografiju najveći problem, međutim, predstavlja vjerodostojnost putovanja Marka Pola u Kinu. Tako je veliku buru negodovanja, ali i odobravanja, u krugovima sinologa izazvala londonska sinologinja Frances Wood knjigom provokativnog naslova *Did Marco Polo go to China? (Je li Marko Polo bio u Kini?)*. No, usprkos odličnim argumentima njezinih protivnika, ostaju otvorena mnogobrojna ozbiljna pitanja koja zaista dovode u pitanje i vjerodostojnost Polova boravka u Kini. Ovaj rad služi za lakše pronalaženje, kako domaćih, tako i stranih radova vezanih uz Europljanina Marka Pola.

Većinu navedenih radova, nažalost, nije moguće pronaći u hrvatskim knjižnicama. Pri sastavljanju ovog bibliografskog članka služio sam se najviše s "Bibliografijom radova o Marku Polu" u *Zborniku radova znanstvenog skupa Marko Polo i istočni Jadran u 13. stoljeću* (Zagreb 1996. str. 134-136), potom bibliografijom u knjizi *The Travels of Marco Polo – The Complete Yule-Cordier Edition* (New York 1993., 2. sv., str. 554-590), te katalogima Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu i

Sveučilišne knjižnice u Rijeci, kao i elektroničkim katalogom British Library iz Londona. U svakom znanstvenom radu, koji sam imao u rukama, navedena je dodatna literatura koja je uvrštena u ovaj prilog.

Ova bibliografija ukupno donosi 193 bibliografske jedinice (novinski članci istog autora, objavljeni u nizu, navode se pod jednim rednim brojem). S obzirom na pojačano zanimanje za Marka Pola u nas, nadam se da će prilog biti i od praktične koristi.

1. ALMAGIÀ R., *Marco Polo e la cartografia asiatica*, L'Universo Supplemento No. 3., Firenze, 1954.
2. ALMAGIÀ R. i dr., *Nel VII Centenario Della Nascita di Marco Polo*, Istituto Veneto di Scienze, Lettere ed Arti, Venezia, 1955. (zbornik radova)
3. ANIANTE, Antonio, *Vie et aventures de Marco Polo*, Paris, 1937.
4. BADEL, Pierre-Yves (urednik i prevoditelj), *Marco Polo, La description du monde*, Librairie générale française (Livre de poche – Lettres gothiques), Paris, 1998.
5. BAGLEY, William Chandler, *To Far Cathay; Stories of Marco Polo*, T. Nelson and Sons, London, 1938.
6. BALDELLIBONI, G. B., *Viaggi di Marco Polo illustrati e commentati*, Firenze, 1827.
7. BAO, Zhicheng, *Marco Polo and the Heaven City Hangzhou*, Xinfeng Publishing House, Hongkong, 2000.
8. BARTOLI, Adolfo, *I viaggi di Marco Polo*, Felice Le Monnier, Firenze, 1863.
9. BATTAGLIA, Salvatore, "Polo Marco", *Enciclopedia Italiana di scienze, lettere ed arti*, vol. XXVII., Roma, 1949., str. 719 – 723.
10. BAUDRY-WEULERSSE, D., "Polo, Marco", *Encyclopaedia Universalis*, vol. 13., Paris, 1980., str. 268 – 269.
11. BENEDETTO, Luigi Foscolo, *Il Milione*, prima edizione integrale, Firenze, 1928.
12. BEROŠ, Josip, Marko Polo Korčulanin, *Jugoslavenski mornar*, br. 11., Split, 1952.
13. BLUNCH, Hildegard, *Marco Polo: The Great Adventurer*, 1966.
14. BUTORAC, Milan, Marko Polo, *Priroda*, br. 2., Zagreb, 1951.
15. CAI, Meibiao, Wang, Yintang (prijevod), Marco Polo in China, *Social Sciences in China*, br. 2., Beijing, 1993., str. 171 – 179.
16. CAI, Meibiao, On Marco Polo Being in China, *Social Sciences in China*, br. 2., Beijing, 1992.
17. CALVINO, Italo, *Le città invisibili*, Torino, 1978. (književnost)
18. CARILE, Antonio, Territorio e ambiente nel "Divisament dou monde" di Marco Polo, *Studi Veneziani*, n.s., I, 1977., str. 13 – 36.
19. CATHAM, Ronald (prijevod na engl. jezik), *The Travels of Marco Polo*, 1958.
20. CHARIGNON, A. J. H., *Le livre de Marco Polo*, 2. vol., Peking, 1924-1926.

21. CHEN, Dezhi, The Route and Time of Marco Polo's Voyage in China, *The Collected Research Papers on the Yuan Dynasty and the History of the Northern Minorities*, br. 6., 1996.
22. CLEAVES, Francis Woodman, A Chinese Source Being on Marco Polo's Departure and a Persian Source on His Arrival in Persia, *Harvard Journal of Asiatic Studies*, sv. 36., 1976., str. 181 – 203.
23. COLERUS, Egmont (s njemačkog jezika preveo Kosta Petrović), *Marko Polo: roman dvaju svjetova*, Kultura, Zagreb, 1957. (književnost)
24. COLLIS, Maurice, *Marco Polo*, London, 1960.
25. CORDIER, Henri, *Centenaire de Marco Polo*, Paris, 1896.
26. CORDIER, Henri, *Ser Marco Polo: Notes and Addenda to Sir Henry Yule's Edition*, London, 1920.
27. CRITCHLEY, John, *Marco Polo's Book*, 1992.
28. ČALE, Morana, "Polo Marco", *Leksikon svjetske književnosti – pisci*, Školska knjiga, Zagreb, 2005., str. 860.
29. DANIELLI, Giotto, *Marco Polo*, Unione Tipografico Editrice Torinese, Torino, 1941.
30. de SKATTSCHKOFF, Constantin (na franc. jezik preveo M. Emile Durand), Le Vénitien Marco Polo, et les services qu'il a rendus en faisant connaître l'Asie, *Journal Asiatique*, sér. VII., tom IV., rujan 1874., str. 122 – 158.
31. DRAGIČEVIĆ, Ivo, *Kina: Od nebeskog carstva do naših dana*, Prometej, Zagreb, 2002., str. 402 – 405. i na v. mj.
32. DRÈGE, Jean-Pierre, *Marco Polo et la Route de la Soie*, Gallimard, Paris, 1989.
33. ĐURIĆ, Tomislav, Putovima Marka Pola: uz 700. obljetnicu povratka Marka Pola iz Kine (1295.-1995.), *Hrvatski zemljopis, časopis za zemljopis, povijest i prirodu*, br. 13., Zagreb, 1995., str. 19 – 22.
34. EDWARDS, Mike, The Adventures of Marco Polo, dio 1., *National Geographic*, Washington, svibanj 2001., str. 2 – 30.
35. EDWARDS, Mike, Marco Polo in China, dio 2., *i s t o*, lipanj 2001., str. 20 – 45.
36. EDWARDS, Mike, Marco Polo Journey Home, dio 3., *isto*, srpanj 2001., str. 26 – 47.
37. FERRI, Rafo, O životopisu Marka Pola, *Zadarska revija*, br. 2., Zadar, 1955., str. 75 – 78.
38. FILLIPI, Živan, Marko Polo u književnim djelima, *Dubrovnik*, br. 4., Dubrovnik, 1995., str. 31 – 48.
39. FORETIĆ, Vinko, "Polo Marko", *Pomorska enciklopedija*, Jugoslavenski leksikografski zavod, sv. 6., Zagreb, 1983., str. 234 – 235.
40. FORETIĆ, Vinko, Da li je Marko Polo Korčulanin, *Mogućnosti*, br. 10., Split, 1954., str. 683 – 693.
41. FORMAN, Werner i BURLAND, Gottie A., *The Travels of Marco Polo*, Copro International, Wien, 1970.; prevedeno na hrvatski jezik i objavljeno pod naslovom "Marko Polo" u nakladi izdavačke kuće Mladost iz Zagreba 1973. g.

42. FRANKE, Herbert, Sino-Western Contacts under the Mongol Empire, *Journal of the Royal Asiatic Society*, Hong Kong Branch 6., Hong Kong, 1966., str. 49 – 72.
43. GABRIEL, Alfons, *Marco Polo in Persien*, Wien, 1963.
44. GASKIN, Carol, *Marco Polo*, Mladinska knjiga, Zagreb, 1993.
45. GAUDIO, A., Sulle tracce di Marco Polo, *L'Universo*, br. 1., god. 35., Firenze, 1955., str. 21 – 30. (članak publicističke vrijednosti)
46. princeza GHIKA, Elena, *Marco Polo, Il Cristoforo Colombo dell' Asia*, Trst, 1869.
47. GOGALA – DOMINIS, Federik, Dopuna praznini u životopisu Marka Pola, *Zadarska revija*, god. III., br. 4., Zadar, 1954., str. 326 – 331.
48. GOGALA – DOMINIS, Federik, Još o porijeklu Marka Pola, *ist o*, god. IV., br. 2., 1955., str. 110 – 112.
49. GOSMAN, Martin, Marco Polo's Voyages: the Conflict between Confirmation and Observation, str. 72 – 84., u: MARTELS, Zweder von (urednik), *Travel Fact and Travel Fiction: Studies on Fiction, Literary Tradition, Scholarly Discovery, and Observation in Travel Writing*, E. J. Brill, New York i Leiden, 1994.
50. GOSSEN, Carl Theodor, Marco Polo und Rustichello da Pisa, u: Manfred BAMBECK i Hans Helmut CHRISTMANN (ur.), *Philologica Romanica Erhard Lommatzsch gewidmet*, Munich, 1975., str. 133 – 143.
51. GRČIĆ, Marko, Hrvatski turizam ili: istine i laži o Marku Polu, *Globus*, br. 767., Zagreb, 2004., kolumna Riječi, riječi, riječi.
52. GRIFFITHS, Paul, *Myself and Marco Polo*, London, 1990. (književnost)
53. GUIGNARD, E., *Il milione. Die Wunder der Welt*, 1986. (4. izd.)
54. HAEGER, John W., Marco Polo in China?: Problems with Internal Evidence, *Bulletin of Sung and Yuan Studies*, br. 14., 1978., str. 22 – 30.
55. HAMBIS, Louis, *Marco Polo: La description du monde*, Paris, 1955.
56. Handbook of International Conference on Marco Polo and China in the 13th Century (16. – 20. VIII. 2000.), University of Nankai, Tianjin (Zbornik radova)
57. HART, Henry Hersch, *Venetian Adventurer: Being an Account of the Life and Times and of the Book of Messer Marco Polo*, 1942. (reprint 1967.)
58. HEERS, Jacques, De Marco Polo à Christophe Colomb: comment lire le Devisement du monde?, *Journal of Medieval History*, X, 1984., str. 125 – 143.
59. HEERS, Jacques, *Marco Polo*, Fayard, Paris, 1983.
60. HERCEG, Jakša, *Korčulanin Marko Polo: prvi evropski istraživač Dalekog istoka*, Odbor za proslavu 700 godišnjice Marka Pola, Split, 1954.
61. HERCEG, Jakša, Mletačka ili dalmatinska teza o porijeklu Marka Pola, *Narodni list*, god. XI., br. 2968., Zagreb, 12. I. 1955., str. 5.
62. HERCEG, Jakša, Dvije teze o porijeklu Marka Pola, *Telegram*, god. III., br. 111., Zagreb, 8. VI. 1962., str. 11.
63. HERRIOTT, Homer J., The 'Lost' Toledo Manuscript of Marco Polo, *Speculum*, vol. 12., no. 4., 1937., str. 456 – 463.

64. HILDEBRAND, Jesse Richardson, The World's Greatest Overland Explorer: How Marco Polo Penetrated Farthest Asia, 'Discovered' Many Lands Unknown to Europe, and Added Numerous Minerals, Animals, Birds, and Plants to Man's Knowledge, *National Geographic*, studeni 1928., str. 505 – 568.
65. HOUTUM-SCHINDLER, G., Notes on Marco Polo's Itinerary in Southern Persia (Chapters XVI. to XXI., Col. Yule's Translation), *Journal of the Royal Asiatic Society*, N. S., vol. XIII., Art. XX., listopad, 1881., str. 490 – 497.
66. HOUTUM-SCHINDLER, G., Marco Polo's Camadi, *Journal of the Royal Asiatic Society*, siječanj, 1898., str. 43 – 46.
67. HUANG, Shijian, The Early Dissemination of Tea in Northern Asia and the Western Region -Why Marco Polo Never Mentioned Tea, *Social Sciences in China*, sv. 15., br. 4., Beijing, 1994., str. 167 – 175.
68. HUANG, Shijian i GONG Yingyan, Marco Polo and the Great Wall, *Social Sciences in China*, br. 3., Beijing, 1998.
69. HUMBLE, Richard, *Marco Polo*, New York, 1975.
70. HULL, Mary, *The Travels of Marco Polo*, Lucent Books, San Diego, 1995.
71. IWAMURA, Shinobu, *Manuscripts and Printed Editions of Marco Polo's Travels*, National Diet Library, Tokyo, 1949.
72. JACKSON, Peter, Marco Polo and His 'Travels', *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, vol. 61., no. 1., London, 1998, str. 82 – 101.
73. JELISEJEV, Vadim, NAUDOU, Jean, WIEF, Gaston, WOLFF, Philippe, *Velike civilizacije srednjeg vijeka*, sv. 3. dio I., Naprijed, Zagreb, 1972., str. 282 – 283.
74. JENNINGS, Gary, *The Journeyer*, London, 1984. (književnost)
75. JIN Bohong, *In the Foot-steps of Marco Polo*, New World Press, Beijing, 1989.
76. JUTRONIĆ, Andro, Danielli G. - Marco Polo. I grandi italiani. Unione tipografico-editrice torinese. Torino 1941., *Geografski glasnik*, br. XIII., Zagreb, 1952., str. 166. (prikaz)
77. JUTRONIĆ, Andro, Marko Polo i njegovo putovanje, *Slobodna Dalmacija*, god. VI., br. 988., Split, 31. III. 1948., br. 989., Split, 1. IV. 1948.
78. JUTRONIĆ, Andro, Odakle je obiteljskim porijeklom Marko Polo, *Slobodna Dalmacija*, god. XI., br. 2721., Split, 7. XI. 1953., str. 3.
79. JUTRONIĆ, Andro, Gdje se rodio Marko Polo, *Slobodna Dalmacija*, god. XII., br. 3049., Split, 2. XI. 1954., str. 3.
80. JUTRONIĆ, Andro, Marco Polo - diskusija o porijeklu u 1955, *Geografski glasnik*, br. XVIII., Zagreb, 1956. str. 148 – 149.
81. KINGSMILL, Th. W., Notes on Topography of some of the Localities in Manji, or Southern China mentioned by Marco Polo, *Notes and Queries on China and Japan*, vol. I., str. 52 – 54.
82. KINGSMILL, Th. W., Notes on Marco Polo's Route from Khoten to China, *Chinese Recorder*, VII., 1876., str. 338 – 343.

83. KNUST, Theodor A., *Marco Polo von Vendig nach China: 1271-1292*, Horst Erdmann Verlag, 1972.
84. KOMROFF, Manuel (urednik i pisac uvoda), *The Travels of Marco Polo; The Venetian*, Horace Liveright, New York, 1930.
85. LARNER, John, *Marco Polo and the Discovery of the World*, Yale University Press, New Haven, 1999.
86. LAURENT, M. H., Grégoire X et Marco Polo (1269-1271), *Mélanges d'Archéologie et d'Histoire de l'Ecole Française de Rome*, LVIII, 1941-6., str. 132-144.
87. LATHAM, Ronald (uvod i prijevod na eng. jezik), *The Travels of Marco Polo*, Penguin Books, 1958.
88. LAZARI, Vincenzo (prijevod s starofrancuskog na talijanski jezik i komentar djela), *I Viaggi di Marco Polo*, Venezia, 1847.
89. LENTZ, Wolfgang, War Marco Polo auf dem Pamir?, *ZDMG*, n.F. xi, 1933., str. 1 – 32.
90. LEVI, Cesare Augusto, *Il vero segreto di Dante e Marco Polo*, Treviso, 1905. (o XVI. Pjevanju Danteova Čistilišta)
91. LI, Man Kin, *Marco Polo in China*, Kingsway International, Hong Kong, 1981.
92. LISTER, Richard Percival, *Marco Polo's travels in Xanadu with Kublai Khan*, Gordon and Cremonesi, London, 1976.
93. Los Viages de Marco Polo veneciano, Biblioteca universal, Coleccion de los Mejores autores antiguos y modernos, nacionales y extranjeros, sv. LXVI, Direccion y administracion, Madrid, 1880.
94. M. M., Osvrt na diskusiju u našoj štampi povodom 700-te godišnjice rođenja Marka Pola, *Mornarički glasnik*, br. 2, Split, 1956., str. 218 – 226.
95. MACDONALD, Fiona, *Marco Polo: A Journey Through China*, New York, 1997.
96. MACDONALD, Fiona, *The World in the Time of Marco Polo*, New York, 1997.
97. Marco Polo: Herald of the Chinese and Western Cultural Exchange, Shangwu Press, Beijing, 1995. (zbornik radova)
98. MAKSIMOVIĆ, Borivoj, *Doba velikih geografskih otkrića*, Novinarsko izdavačko poduzeće, Zagreb, 1955., str. 150(154) – 167.
99. MARDEŠIĆ, Petar, *Marko Polo*, Naša djeca, Zagreb, 1960.
100. MARSDEN, William (prijevod na engleski jezik i komentar), *The Travels of Marco Polo the Venetian*, preuredio Thomas Wright, Doubleday and Co., New York, 1948. (prvi put objavljeno u Londonu 1818. g.)
101. MATKOVIĆ, Petar, Zemljopisni odlomci. II. Marko Polo, starinom Dalmatinac, *Književnik*, Zagreb, 1865., str. 547 – 566.
102. MINAEV, I. P. (prijevod starofrancuskog teksta na ruski jezik), *Putešestvie Marko Polo*, Izdanie Imp. Ruskago Geog. Ošestva podъ redakciej djstitelnago člana V.V. Bartolda, St. Petersburg, 1902.

O. KOSANOVIĆ, PRILOG ZA BIBLIOGRAFIJU RADOVA O MARKU POLU

103. MOLINARI, Italo M., *Un articolo d'autore cinese su Marco Polo e la Cina*, Istituto orientale di Napoli, vol. 42., Napoli, 1982.
104. MOULE, Arthur Christopher, *Quinsai, with other Notes on Marco Polo*, Cambridge University Press, 1957.
105. MOULE, Arthur Christopher i PELLIIOT, Paul (prijevod i komentar), *Marco Polo: The Description of the World*, 2 sveska, Routledge and Sons, London, 1938.
106. NITTI, John J. (urednik), *Juan Fernández de Heredia's Aragonese version of the Libro de Marco Polo*, Madison, Wisconsin, 1980.
107. OLIVIERI, D., *Marco Polo, Il milione*, Bari, 1912.
108. OLSCHIKI, Leonard, *L'Asia di Marco Polo*, Firenze, 1957.
109. O'NEILL, Eugene, *Nine Plays*, New York, 1954. (umjetničko uprizorenje Polovih doživljaja na str. 211 – 304.)
110. Oriente Poliano. Studi e conferenze tenute all'Istituto italiano per il Medio ed estreme Oriente in occasione del VII centenario della nascita di Marco Polo, 1254-1954., Is.M.E.O. Roma, 1957. (zbornik radova)
111. ORLANDINI, G., *Marco Polo e la sua famiglia*, Archivio Veneto-Tridentino, br. 9., 1926.
112. ORLANDINI, G., *Origine del teatro Malibran, la casa dei Polo e la corte del Milion*, Venezia, 1913.
113. Arhimandrit PALADIJE, Elucidations of Marco Polo's Travels in North-China, drawn from Chinese Sources, *Journal of the North China Branch of the Royal Asiatic Society*, br. X., Shanghai, 1876., str. 1 – 54.
114. PARKS, George B. (urednik i pisac uvoda), *The Book of Ser Marco Polo, the Venetian: Concerning the Kingdoms and Marvels of the East*, Book League of America, New York, 1929.
115. PASINI, Lodovico, *I viaggi di Marco Polo Veneziano*, Venezia, 1847.
116. PAUTHIER, M. G. (urednik.), *Le Livre de Marco Polo citoyen de Venise*, Paris, 1865.
117. PAVEŠKOVIĆ, Nedo, Putopisac Marko Polo : u povodu 700. obljetnice nastanka njegova znamenitog putopisa : (1298-1998), *Poljica : godišnjak Poljičkog dekanata*, br. 23., 1998., str. 38 – 66.
118. PAVEŠKOVIĆ, Nedo, Tajanstveni Marc Pol (tzv. Marco Polo), *Danica: hrvatski katolički kalendar*, Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda, br. 112., Zagreb, 1993., str. 122 – 132.
119. PAQUIER, J. B., Itinéraire de Marco Polo à travers la région du Pamir au XIIIe siècle, *Bulletin de la Societe de Géographie*, 1876., str. 113 – 128.
120. PELLIIOT, Paul, *Notes on Marco Polo*, 3 sveska, Imprimerie nationale, Paris, 1959 – 1973.
121. PHILLIPS, George, Marco Polo and Ibn Batuta in Fookien, *Chinese Recorder*, III., 1870 – 1871., str. 12, 44, 71, 87, 125.

122. PHILLIPS, George, The Identity of Marco Polo's Zaitun with Chang-chau, with sketchmap of Marco Polo's route, *T'oung Pao*, I., listopad 1890., str. 218 – 238.
123. PIZZORUSSO, Valeria Bertolucci, À propos de Marco Polo et de son livre: quelques suggestions de travail, *Essor et fortune de la Chanson de geste dans l'Europe et l'Orient latin: Actes du ixè Congrès international de la Société Rencsesvals pour l'étude des épopées romanes. Padoue-Venise, 29 août-4 septembre 1982*, II, Modena, 1984.
124. "Polo Marco", *Brockhaus Enzyklopadie*, vol. 17., F. A. Brockhaus Mannheim, 1992., str. 327.
125. "Polo Marco", *Encyclopedia of World Biography*, second edition, vol. 12., Detroit, New York itd. 1998., str. 380 – 382.
126. "Polo Marco", *Hrvatski leksikon*, sv. II., Zagreb, 1997., str. 282.
127. POLO, Marco, *Il Millione*, Gius. Laterza, Bari, 1912.
128. POLO, Marco, *Il Millione*, Ed. Alpes, Viaggi e Scoperte di Navigatori Italiani, 4., Milano, 1928.
129. POLO, Marco (urednik i prevoditelj John Edward Masefield), *Marco Polo's Travels*, 1908.
130. "Polo, Marco", *Middle Ages Biographies*, vol. 2., Detroit, New York itd. 2001., str. 297 – 304.
131. POLO, Marco, *Na dvoru velikog kana*, Beograd, 1959.
132. "Polo, Marco", *Opća enciklopedija*, Jugoslavenski leksikografski zavod, sv. 6., Zagreb, 1980., str. 523.
133. POLO, Marco, *Putovanja Marka Pola*, Ljubljana, 1954.
134. "Polo Marco", *The New Encyclopædia Britannica*, 15th edition, vol. 9., Chicago, London itd. 1990., str. 571 – 574.
135. POLO, Marko (prijevod i predgovor Borivoj Maksimović), *Milion*, Novi Sad 1947.; ponovno tiskano: Mladost, Zagreb 1954.; ponovno tiskano: Slobodna Dalmacija i Marjan tisak, Split, 2004.
136. POLO, Marko, *Milion*, Rad, Beograd, 1964.
137. "Polo Marko", *Vojna enciklopedija*, II. izdanje, sv. 7., Beograd, 1974., str. 77.
138. QUI, Shusen, Je li Marko Polo došao u Kinu?: osvrt na Međunarodnu konferenciju u Tianjinu o Marku Polu i Kini 13. stoljeća, *Povijesni prilozi*, god. 20., Zagreb, 2001., str. 131 – 136., (engleski izvornik na str. 137 – 142.)
139. RACHEWITZ, Igor de, Marco Polo Went to China, *Zentralasiatische Studien*, br. 27, 1997., str. 34 – 92.
140. ROSS, Sir E. Denison, Marco Polo and his book, *Proceedings of the British Academy*, XX, 1934.
141. ROTH, Susan L., *Marco Polo: His Notebook*, New York, 1990.
142. RUBIĆ, Ivo, O porijeklu Marka Pola, *Mogućnosti*, god. II., br. 4., Split, 1955., str. 312 – 315.
143. RUGGIERI, Ruggiero M. (urednik), *Il Milione*, Firenze, 1986.

O. KOSANOVIĆ, PRILOG ZA BIBLIOGRAFIJU RADOVA O MARKU POLU

144. RUGOFF, Milton, *The Travels of Marco Polo*, Signet Classics, 1961.
145. RUGOFF, Milton, *Marco Polo's Adventures in China*, Cassell, London, 1965.
146. SHOR, J. B., Tragom Marka Pola: Na krovu svijeta, *Vjesnik*, god. XXIII., br. 5459., Zagreb, 4. V. 1962., str. 7.; Polazna tačka – Venecija, br. 5460., 5. V., str. 11.; Sumnjivi dobročinitelj, br. 5461., 6. V., str. 9.; U gradu fanatika, br. 5462., 7. V., str. 7.; Hasan Asasin, br. 5463., 8. V., str. 10.; Na tragu drevnih civilizacija, br. 5464., 9. V., str. 7.; Šest grebena na Pamiru, br. 5465., 10. V., str. 8.; Hitac s kineske granice, br. 5466., 11. V., str. 7.; Spomenik prolaznicima, br. 5467., 12. V., str. 11.; Sama među strancima, br. 5468., 13. V., str. 9.; Drugo lice Rahman Kala, br. 5469., 14. V., str. 7.; Ima li Hunza budućnost, br. 5470., 15. V., str. 9. (publicistički prikaz suvremenog putovanja stazama Marka Pola u nizu od dvanaest članaka)
147. STEFOFF, Rebecca, *Marco Polo and the Medieval Explorers*, Chelsea House, New York, 1992.
148. STEIN, sir Marc Aurel, Marco Polo's Account of a Mongol inroad into Kashmir, *The Geographical Journal*, London, kolovoz 1919.
149. SUEZ, Iuming C., *Marco Polo*, Shang-hai, 1899.
150. ŠPARAC, Josip, *Dokumenti o Korčulaninu Marku Polu*, Turistički biro i Turističko društvo, Korčula, 1971.
151. ŠPARAC, Josip, Korčulanin Marko Polo: prvi Evropejac koji je proputovao i istražio Aziju, *Slobodna Dalmacija*, god. XII., br. 2825., Split, 11.III.1954., str. 3.
152. ŠPARAC, Josip, Marko Polo, 700 godina od boravka u Kini i 800 godina njegova roda u Korčuli 1: Korčulanin prvi u Kini, *Slobodna Dalmacija*, god. LII., br. 15824., Split, 9. I. 1995., str. 34., 2: Dva desetljeća uz Kublaj-kana, br. 15825., 10. I., str. 26., 3: Putopis iz tamnice, br. 15826., 11. I., str. 25., 4: Mleci se odriču velikana, br. 15927., 12. I., str. 40., 5: Čovjek za sva vremena, br. 15828., 13. I., str. 28.
153. ĆSERSTEVENS, A. (ed.), *Marco Polo, Le Livre de Marco Polo ou le Dévisement du monde*, Paris, 1944.
154. TUCCI, Ugo, Marco Polo, mercante, *Lionello LANCIOTTI (urednik), Venezia e l'Oriente*, Firenze, 1987., str. 323 – 337.
155. TURPAUD, Maurice, *Les merveilleux voyages de Marco Polo dans l'Asie du XIIIe siècle*, Paris, 1929.
156. TWIST, Clint, *Marco Polo: Overland to Medieval China*, Austin, 1994.
157. VEKARIĆ, Živko, Marko Polo i pitanje njegova porijekla, *Turistički pregled*, br. 4-5, Zagreb, 1955.
158. Velika ilustrirana povijest svijeta (1200-1454), sv. 10., Otokar Keršovani, Rijeka, 1977., stupci 4347, 4552, 4663-4666, 4770 i 4773.
159. VERNE, Jules, *Viaggi di Marco Polo*, Milano, 1884. (književnost)
160. VRTATKO, Jaroslav, *Pohledy do Velkorise mongolské v čas nejmocnějšího rozkvetu jejího za Kublaje kána*, Časopis Musea král. Českého, 1873. (djelomični prijevod Polova putopisa)
161. WATANABE, Hiroshi, *Marco Polo bibliography, 1477-1983*, Tokyo, 1986.

162. WOOD, Frances, *Did Marco Polo go to China?*, Secker and Warburg, London, 1995.
163. WOOD, Frances, *Did Marco Polo go to China?*, *Asian Affairs*, sv. 27., br. 3., studeni 1996., str. 296 – 304.
164. WOOD, Frances, Marco Polo, Le Devisement du Monde. Tome I: Départ des voyageurs et traversée de la Perse, *English Historical Review*, sv. 118., br. 479., studeni 2003., str. 1361 – 1362.
165. WRIGHT, Thomas (urednik), *The Travels of Marco Polo the Venetian*, London, 1904.
166. YANG, Zhijiu, Marco Polo and China, *Globe*, br. 10., Beijing, 1982.
167. YANG, Zhijiu, Marco Polo Did Come to China: a Reply to Did Marco Polo Go to China?, *Social Sciences in China*, 19, no.3, Beijing, 1998., str. 98 – 123.
168. YANG, Zhijiu, Marco Polo did go to China, *History Study*, br. 3., Beijing, 1997.
169. YANG, Zhijiu, *Marco Polo in China*, Nankai University Press, Tijanjin, 1999.
170. YULE, Sir Henry, *Cathay and the Way Thither: Being a Collection of Medieval Notices on China*, 4. sv., 1913 – 1916.
171. YULE, Sir Henry, “Marco Polo”, *Encyclopaedia Britannica*, 9th. edition, sv. XIX., 1885., str. 404 – 409.
172. YULE, Sir Henry (prijevod na engleski jezik i uvodna studija), *The Book of Ser Marco Polo, the Venetian, Concerning the Kingdoms and Marvels of the East*, 2 sveska, London 1871. (ovo izdanje je doživjelo mnogo pretisaka a najnoviji pretisak je pod nazivom “*The Travels of Marco Polo – The Complete Yule-Cordier Edition*”, u dva sveska, objavljen u New Yorku 1993. g.)
173. ZANETTI, V. Quattro Documenti inediti dell’ Archivio degli Espositi in Venezia, *Archivio Veneto*, XVI., Venezia 1878. str. 95 – 110.
174. ZANETTI, V., Marco Polo e la sua famiglia, *Archivio Veneto*, XVII., Venezia, 1879., str. 359 – 362.
175. Zbornik radova znanstvenog skupa *Marko Polo i istočni Jadran u 13. stoljeću*, Zagreb, Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, 1996.
176. ZORZI, Alvise, *Marko Polo*, 1983. (reprint 1992.)
177. ZURLA, Placido, *Dissertazioni di Marco Polo e degli altri Viaggiatori Veneziani*, Venezia 1818 – 1819.

H I S T O R I J S K I
Z B O R N I K

Godina LIX
Zagreb 2006.

UDK 93/99

ISSN 0351-2193

Historijski zbornik, god. LIX, str. 1-338, Zagreb 2006.

Izdavač

Društvo za hrvatsku povjesnicu

Suizdavač

Srednja Europa, d.o.o.

Redakcijski odbor

Slaven Bertoša, Mirjana Gross, Tvrko Jakovina

Ivan Kampuš, Franko Mirošević, Ivica Prlender

Tomislav Raukar, Petar Strčić

Glavni i odgovorni urednik

Ivica Prlender

Članci i rasprave iz časopisa *Historijski zbornik* su referirani u publikacijama:

ABC Clio

Historical Abstracts

America: History and Life

Adresa uredništva

Društvo za hrvatsku povjesnicu, Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, 10000 Zagreb, I. Lučića 3, Hrvatska

Časopis izlazi jednom godišnje

Objavljivanje časopisa sufinancira Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH

Grafička priprema i tisak:

Ibis-grafika, IV Ravnice 25, Zagreb